

1-10 720

NEDERLANDA KATOLIKO

OFFICIEEL ORGAAN VAN DEN NEDERL. R. K.
ESPERANTISTENBOND „NEDERLANDA KATOLIKO”

MEI 1935

No. 1

ADRESSEN EN NOG WAT!

KONTRIBUTIE Nederlanda Katoliko (abonnement inbegrepen):

Verspreide leden f 2,50.

Verspreide leden in plaatsen waar een afdeling bestaat van N.K., maar die niet bij deze afdeling zijn aangesloten f 3,—.

Gezinsleden f 0,50.

Penningmeesters dragen af f 2,— per lid en per jaar.

Abonnementen voor niet-leden van N.K. f 2,50.

Het is voldoende, dat U zich als nieuw lid opgeeft op Uw girobiljet, dat dient ingevuld te worden aldus:

Nr. 121449, Nederlanda Katoliko, Auvergnestr. 20, Bergen op Zoom.

Secretariaat van N. K. S-ro F. J. VAN DER BURGT, Engelschestraat 23A, Bergen op Zoom.

Penningmeester van N.K. S-ro L. WEYTS, Leemstraat A 47, Gendt (Gld.).

Redactie N.K. S-ro P.M. BROUWER, Pahudstr. 134, Den Haag. Aan dit adres zenden alles wat de redactie betreft. Ook de verslagen van de sekretarissen der afdelingen.

Papier slechts aan één zijde beschrijven. Machineschrift verdient de voorkeur.

Inzendingen moeten vóór de 15de der maand bij de redactie zijn.

Propaganda-Dienst van N.K. S-ro F. MARREVEE, Hugo de Grootstraat 76, Den Haag. Postgiro 82984.

Internacia Katolika Informejo (I.K.I.)

Rev. Frato M. MONULFUS, Secr. Postrekening 141009, Fraterhuis, Papenhulst 4, 's-Hertogenbosch.

WAAROM LID VAN NEDERLANDA KATOLIKO?

1. Men is nationaal en katholiek georganiseerd.
2. Men is automaties lid van de Internationale Katolieke Esperantisten Vereniging I.K.U.E.
3. Men ontvangt elke maand het tijdschrift N.K., waarin o.a. oefenrubrieken zijn opgenomen.
4. „Men kan zich op Espero Katolika abonneeren voor slechts f 2,— p. j.; niet-N.K.-leden betalen 50% meer!”
5. Men ontvangt een grote korting op het examengeld.
6. Men geniet alle andere voordelen aan het Esperanto-Bondsleven verbonden.

VERZOEK! Adresveranderingen *NIET* zenden aan het Redactieadres of aan de Drukkerij, maar aan den heer F.J.v.d. Burgt, Engelse straat 23a, Bergen op Zoom.

MEI 1935

No. 1

20e Jaargang

NEDERLANDA KATOLIKO

Maandblad, officieel Orgaan van den Nederlandschen
R.K. Esperantistenbond „Nederlanda Katoliko”,
gevestigd te 's-Hertogenbosch.

Opgericht 29 Augustus 1909. Bisschoppelijk en Koninklijk goedgekeurd

Ĉio per amo; nenio per forto. (*S. Franc. de Sales*)

Geestelijk Adviseur LAMB. J. J. M. POELL

Abonnementsprijs
f 2.50 per jaar
Eksterlanda Jarabono f 3.—

Adres der Redactie:
P. M. BROUWER
Pahudstraat 134
's-Gravenhage.

Afzonderlijke nummers
20 cent.
Advertentiën
50 cent per regel.

Advertentien: DRUKKERIJ PIET SMITS, Tilburg.

EEN NIEUWE JAARGANG.

Met dit nummer begint ons orgaan zijn 20e jaargang. Het heeft een staat van dienst, waarin het steeds getracht heeft te zijn, wat het zijn moest: de waardige vertegenwoordiger van een groep Nederlanders, die zich eigen hebben gemaakt, altans zich trachten eigen te maken: Esperanto, de taal die een brug slaat tussen de volkeren der aarde; van een groep Nederlanders, die zich niet opsluiten binnen eigen nationale grenzen, maar de wereld zien als een samenhoorend geheel; van een groep Nederlanders, die Katholiek zijn en met Esperanto beleven de eenheid van het Katholicisme en met Esperanto dienstbaar willen zijn aan de Universele taak van de Katholieke Kerk: de uitbreiding van het Rijk van Koning Christus op aarde.

Bij 't begin van deze nieuwe jaargang willen we de Nederlandse Katholieke Esperantisten nog eens bewust maken van het doel der Katholieke Esperanto-beweging, in het vertrouwen dat onze leden daardoor zullen worden aangespoord tot een activiteit, die N.K. nodig heeft om groot en sterk te worden.

VAN HET HOOFDBESTUUR.

Rectificatie: In de Beschrijvingsbrief voor de Alg. Jaarverg. dient het Prae-advies van het H.B. op voorstel 3 onder c als volgt te worden gelezen.:

De prijs was zoo gesteld, om te voorkomen, dat het lidmaatschap omzeild wordt. Het Hoofdbestuur stelt echter voor de abonnementsprijs op het bondsorgaan te verlagen tot *f* 1,50 voor leesalen, e.d. dus bij wie geen gevaar bestaat, dat door een goedkooper abonnement, men het lidmaatschap wil omzeilen.

NIEUWE AFDEELINGEN.

Nieuwe afdelingen zijn opgericht te GINNEKEN, DRIEHUIS (Velsen), HAARLEM (Jeugdafdeeling), AMERSFOORT, en West-Friesland, GROOTE BROEK. Van de nieuw opgerichte R. K. Esperantistenvereniging „Katolika Steleto” in Rotterdam-Zuid ontvingen we wel bericht, dat 23 leden er van tot N.K. wenschen toe te treden, doch op ons gedaan verzoek of de vereniging als afd. N.K. ook wenschte toe te treden, ontvingen we tot nog toe geen definitief antwoord.

De nieuwe afdelingen roepen we hier een hartelijk welkom toe in de groeiende gelederen van N.K. Het zou ons te ver voeren om het ontstaan te memoreeren; maar gaarne brengen we onzen dank en hooge waardeering aan hen, die relaties met ons op prijs stelden. Thans smaken ze de voldoening, dat hun pogen met succes is bekroond. We hebben groot vertrouwen, dat de diverse besturen met onverminderde ijver zullen blijven propageeren voor het specifiek Katholiek Esperantisme tot heil van Kerk en Maatschappij, en dat de leden zich trouwe en geestdriftige strijders voor Christus-Koning met en door Esperanto zullen betoonen.

De adressen der secretariaten staan vermeld in de secretarissen-lijst.

LEDENSTAND N.K.

Op het oogenblik telt de Bond 1643 leden. Aan de vele verspreide leden, die zijn toegetreden moeten we tot onzen spijt mededeelen, dat van bondsorganen Febr. en Maart geen nummers meer voorradig zijn.

De lidmaatschapskaarten zijn verzonden; bij niet ontvangen verzoeken we vriendelijk bericht, waarna toezending volgt.

AMENDEMENTEN OP DE VOORSTELLEN.

We verzoeken vriendelijk deze voor 16 Mei aan ons te willen doen toekomen.

AFGEVAARDIGDEN DER VERSPREIDE LEDEN.

Als afgevaardigden der verspreide leden voor de Alg. Jaarverg. zijn door het Hoofdbestuur aangezocht de heeren:

Dr J. Smulders te Udenhout.
Sro P. Heilker te Hoofddorp en
Sro H. B. van Zwet te Laren.

I. K. I.

Van de 1 ct.-actie in dank ontvangen van de clubs uit 's-Bosch, Tilburg, Bergen op Zoom, Dordrecht en de Vergadering van het Hoofdbestuur: 5,25⁵ Gld.

Nog ontvangen van C. J. v. d. Z. te R. 1,25 Gld; van N.N. te N. 1,— Gld. Dank!

De inkomsten zijn gering. De uitgaven worden steeds groter. Op 13 April was No. 246 ingeboekt. Maar we sukkelen met Gods hulp maar verder, doch 't blijft „sukkelen”.

We hebben een nieuwe brochure klaar liggen om gedrukt te worden. Maar....„Wie zal dat betalen....?”

I.K.I. kan het niet.

Het volledig adres met Giro-nummer van de Secretaris zoeken men voortaan op de binnenzijde van de omslag.

Fr. M. MONULFUS, Secr. I.K.I.

PROPAGANDA.

Het is lente — vernieuwing en bloei in de natuur, die weer hoop geeft op den oogsttijd.

We hebben Paschen gevierd — geestelijke vernieuwing en groei — versterking der hoop op het toekomstig leven.

Propaganda voor onze Esperanto-beweging is lente- en zomer- en oogsttijd tegelijk: het uitstrooien van zaad, door woord en geschrift bekend maken van de wereldhulptaal en hoe we ze kunnen benutten, kiemende belangstelling er voor opwekken, medeleden tot activiteit aansporen, toonen wat er reeds is op Esperantogebied, spreken over onze congressen en andere bijeenkomsten, over den zomer in Esperantujo, zoovelen die, hoewel Esperanto kennende, zich nog niet bij ons aansloten, tot leden werven — oogsten — leden noteeren — onze bond doen groeien.

Vele cursussen eindigen ongeveer dezen tijd. Laat de deelnemers er van, die nog geen lid van afdeeling of bond zijn, niet los.

Afdeelingen hebben in den zomer gewoonlijk minder bijeenkomsten dan in cursustijd. Geeft uwe leden echter niet te lang vakantie, maar houdt ook in den zomer de actie er in door gezellige bijeenkomsten, rijwielen- en wandeltochten; dan verslapt

de belangstelling niet, en gij maakt tevens propaganda. Zorgt dat ge onderweg wat materiaal hebt, vlugschriftjes en onze Decemhernummers.

Komt ter jaarvergadering in Tilburg.

Werft abonné's voor E. K.

DE PROPAGANDADIENST VAN N. K.

UIT DE AFDELINGEN.

Haarlemmer Halletjes. 1. Unue dankon pro la kondolencleteroj, kiujn ni ricevis pro la morto de nia honora prezidanto.

2. Dimanĉe, la 5an de Majo je la 10a, Sankta Meso, kun Esperanto memorprediko, estos celebrata por la animripozado de S-ro G. Hoogeveen.

3. Merkrede, la 10an de Aprilo la komitato, starigita de la diversaj Harlemaj Esp.-kluboĵn, organizis Japanan vesperon. Prof. Asahi bele prelegis pri sia patrolando, dum li ilustris sian paroladon pere de lumbildoj kaj gramafondiskoĵoj. La ĉeestantaro, pli ol 200 personoj, multe ĝuis lian prelegon kaj ankaŭ la Esp.-kantadon de „La Najtingaloĵ”. La Harlemanoĵ nun mem spertis, ke ankaŭ Japano bone povas paroli Esperanton. La vespero estis brila sukceso por la komitato.

4. Mi bedaŭras, ke multaj Esperantistoj ne ankoraŭ vizitis „Flora” en Heemstede, sed multe pli bedaŭrinda estas, ke la Esperantistoj, kiuj jes venis, ne vizitis la Esperanto-dometon, por tie skribi siajn nomojn. La dometo staras, apud la vespera enirejo „Vrijheidsdreef”. Jam enskribis preskaŭ 500 Esperantistoj!

DISKO.

Brabanta Region-Komitato. Dimanĉon, la 7an ĉi-monate, okazis en la klubejo de „Dukurba Stelo” en 's-Hertogenbosch, kunveno, al kiu 7 sekcioj de N.K. el Nord-Brabanto sendis siajn reprezentantojn, kaj kies celo estis starigi komitaton, kiu transprenu la taskon de la antaŭa „Regiontago-Komisiono”.

La rezultato de la kunveno estis, ke oni elektis la jenan novan komitaton: S-ron *M. Aerds*, Eindhoven, S-ron *G. Kimmel*, Breda kaj kiel Prezidanton S-ron *N. Hoën Jr.*, el 's-Bosch.

La nova komitato, kies nomo estas *Brabanta Region-Komitato*, havos plej baldaŭ kunvenon, por dividi la diversajn funkciojn, kaj por formuli regularon; ĝi poste sendos tiun regularon al ĉiuj sekcioj en Nord-Brabanto, petante aprobi ĝin aŭ ensendi ŝanĝproponojn; al tiuj sekcioj, kiuj ne jam aliĝis, oni samtempe petos subteni la laboron de la nova komitato, kiu havas la firman intencon, labori en Nord-Brabanto por la bono kaj plifortigo de „Nederlanda Katoliko” kaj ĝiaj sekcioj.

NICO HOËN Jr.

„PER ESPERANTO AL ROMO”

ALGEMEEN INTERNATIONAAL ESPERANTO - CONGRES
INTERN. CONGRES VAN KATHOLIEKE ESPERANTISTEN
FLORENCE - ROME - NAPELS - 3 - 10 AUGUSTUS 1935.

De Katholieke karavaan vertrekt 1 Augustus vanaf Nijmegen. Voor prijs en voorwaarden wordt verwezen naar vorige afleveringen van „Ned. Kat.”

Mede in verband met de sedert 1 Mei verhoogde congresscontributie moest ook de totaalprijs voor deelname met een overeenkomstig bedrag worden verhoogd.

De reis duurt 13 dagen, doch men kan desgewenscht ook deelnemen aan de „Krozado” over de Middellandsche Zee, na afloop van het congres.

Voor de deelnemers aan ons Katholieke congres staat een audientie bij Z. H. den Paus op het programma.

De deelname uit heel de wereld aan het congres is zeer groot. Ook uit Nederland schreven reeds een groot aantal Esperantisten in.

De Katholieken van Nederland hebben den moreelen plicht voor een flink contingent congressisten te zorgen. Iedere afdeeling van „Nederlanda Katoliko” zende minstens een afgevaardigde.

Zeker kan iedere afdeeling deelnemen aan het spaarbonsysteem. Hier ligt een actieterrein voor de afdeulingsbesturen. Men behandelde de daarover ontvangen circulaires op de clubvergaderingen. De uitloting is uitgesteld tot op de jaarvergadering in Tilburg.

Volledige inlichtingen met reisplan vrage men onder toezending van f 0,25 in postzegels aan de karavaanleiding, H. Damen, 10 Brugstraat, 's-Hertogenbosch.

LA 750 JARA DUKA URBO.

PROVIZORA SCIIGO !

La ĵus starigita Brabanta-Region-Komitato sciigas, ke la unua okazonta Regiontago okazos en „Den Bosch” la 21an de Julio ĉijare, dum la festoj pri la 750a ekzistado de la urbo.

Detalaj informoj sekvos.

La sekretario: M. T. AERDTS.

PERSBERICHTEN.

1. De „*Norddeutscher Lloyd*” geeft een prachtig geïllustreerde reis-prospectus uit in Esperanto. Op verzoek gratis verkrijgbaar. Adres: Norddeutscher Lloyd, Bremen, Duitsland.

2. *'n Franse stad eist Esperanto-onderwijs:*

De gemeenteraad van Noves (Frankrijk) heeft in zijn vergadering van 23 Dec. 1934 met meerderheid van stemmen de wens uitgedrukt, dat ter vergemakkelijking van internationale betrekkingen en tot bevordering van de vrede, Esperanto zal worden onderwezen in alle kursussen, die buiten de schooluren gegeven worden om daarna Esperanto geleidelijk op de openbare scholen in te voeren.

3. De Directie der Nederlandse Spoorwegen te Utrecht heeft juist een luxe prospectus uitgegeven met foto's van Nederland. De prospectus bevat een kaart der Nederl. Spoorwegen en verklaringen over het gebruik van toeristen abonnementsbiljetten in Esperanto.

4. De Jaarbeurs van Parijs gebruikt Esperanto. Zij correspondeert in Esperanto en geeft een geïllustreerde brochure uit over de Jaarbeurs en van de stad Parijs in Esperanto. Verkrijgbaar aan het volgende adres: 23 rue Notre-Dames-des-Victoires, Paris 2.

5. „*Doktoro Zamenhof*” roos. De Tsjechoslowakijse kweker: Jan Böhm te Blatná, heeft aan een nieuwe door hem gekweekte roos de naam „*Doctoro Zamenhof*” gegeven. De nieuwe roos is een goed ontwikkelde struik met 4-6 meter lange takken, schitterend karmijn-rode bloemen met sterke geur. Verdere bijzonderheden, adres: Robert Bloch, Praha-Smichov 106, Tsjechoslowakije.

6. De stad Southend-on-Sea ontvangt als gast een Esperanto-kongres en geeft in haar gids een beschrijving van de stad in Esperanto.

Gids gratis verkrijgbaar aan volgend adres: The Publicity Officer, Southend-on-Sea, Engeland.

7. De Jaarbeurs van Budapest benut Esperanto. De Jaarbeurs Directie heeft prachtige prospectussen, afiches en zegels in Esperanto uitgegeven. Op het terrein zijn steeds vertalers en Esperanto-spreekende gidsen aanwezig. Adres: Alkotmánystrato 8, Budapest V.

8. De ESKA-fabrieken in de stad *Eger* (Tsjechoslowakije) hebben een fiets merk „*Esperanto*” in de handel gebracht.

9. 40 Spoorwegambtenaren en 53 ambtenaren van de Post te Innsbruck, (Oostenrijk) zijn door hun overheid aan het Esperanto leren gezet.

10. Het tijdschrift „*Eigen Heraldt*”, bondsorgaan van „*Eigen*

Hulp" is op 1 Maart een Esperanto kursus begonnen. Het blad verschijnt 2 maal per maand en wordt gratis toegezonden aan de 8000 leden. Adres: „Eigen Hulp" Prinsestr., Den Haag.

11. Cigaretten met de naam „Esperanto". Firma Peter Siegel, Hülserstrasse 154, Krefeld, Duitsland. 'n Pakje van 10 stuks 0,50 g.m.

12. Bij Dokter Klauber, Nice, Frankrijk bevindt zich aan diens huis een schild in verschillende talen, waaronder ook Esperanto.

13. De Firma „Internationaler Holzmarkt" Weenen, heeft juist een vakwoordenboekje uitgegeven over zagen. onder de titel van „Sägen-Wörterbuch". Het woordenboekje bevat de vaktermen in de Duitse, Franse, Italiaanse talen en ook in Esp.

Zijn dit geen mooie berichtjes voor de plaatselijke Pers?

Fr. WIGBERTUS VAN ZON.

DIVERSE BERICHTEN.

VENU AL TEKSELO!

Donderdag 30 Mei a.s. (Hemelvaartsdag), wordt het Esperanto-monument te Den Burg op Texel, officieel onthuld. Dank zij de medewerking van het Gemeentebestuur en de financieele steun, van alle zijden ontvangen, is de oprichting van dit monument, gewijd aan de nagedachtenis van Dr. Zamenhof, thans een feit. Het is misschien dienstig, hier enkele bijzonderheden te vermelden. Het monument, ontworpen door den heer L. Igesz, architect alhier, zal bestaan uit een toren van 6,10 M. hoog, geflankeerd door 'n 1,06 M. hooge muur, alles afgedekt met natuursteen. In de toren wordt op ooghoogte in natuursteen aangebracht de beeltenis van Dr. Zamenhof. Op de toren zal een wereldbal van smedwerk rusten, waarboven een windwijzer, in de vorm van een koperen vijfpuntige ster, als symbool van de verspreiding van het Esperanto.

Een prachtige propaganda voor onze wereldtaal zal dit monument vormen, gebouwd als het wordt op een plaats, welke vooral in het zomerseizoen, tot een der drukste punten van den Burg behoort, n.l. aan de weg naar de Noordzeepadplaats van het eiland, de Koog.

Nu reeds staat het vast, dat verschillende bekende Esperantisten de onthulling op 30 Mei a.s. zullen bijwonen. Zeer veel Esperantisten (en anderen) zullen dan ook ongetwijfeld deze prachtige gelegenheid aangrijpen om met het mooie „vogel"-eiland kennis te maken, of deze kennismaking te hernieuwen.

Afdeelingen van N.K., organiseert op Hemelvaartsdag een uitstapje naar Texel, opdat dien dag „la bela insulo" sta in het teeken der groene ster.

Inlichtingen worden gaarne verstrekt door het bestuur der

afd. Texel van N.K., of door het bestuur der Tex. Esp. Federatie, adres: Boekh. Parkstraat, den Burg. Nog iets: de benodigde gelden voor het monument zijn nog niet geheel bijeengebracht. Elke gift, hoe klein ook, zal in dank worden ontvangen door de penningmeester van het monumentcomité Joh. M. Duinker, den Burg, Texel, postrekening 216684. Aan hetzelfde adres zijn ook verkrijgbaar de geïllustreerde Esp. folders van Texel, waarvan de opbrengst, 5 cent per stuk, geheel aan de monumentkas ten goede komt.

Vertrouwd mag worden, dat elke Esperantist een steentje zal willen bijdragen aan dit tweede Zamenhof-gedenkteken in ons land.

C. BAKKER, secretaris,
„Ciam Antaŭen”, Westermient, Texel.

LA SESA JARKUNVENO DE „NoSoBe” okazos la dekokan de Majo en la konstruajo „Heijstee”, Heerengracht 545, A'dam.

Post la dumtagmeza laborkunsido komenciĝos vespere je la sepa nia festkunveno. Streĉe ni laboras por ankaŭ nunfoje sukcesigi ĝin. El la programeroj ni menciuj i.a. la festparoladon de S.ro Laansma, instruisto ĉe unu el niaj naciaj blindulinstitutoj, (vidulo); deklamadon, kantadon, muzikon, teatraĵeton. Ĝi certe denove fariĝos brila! Donacantoj kaj ceteraj interesiĝantoj estas kore bonvenaj!

H. M. Th. TUSHUIZEN, 2a Sekr.ino.

ESPERO KATOLIKA.

Het Aprilnummer herdenkt het 25-jarig bestaan van I.K.U.E. en cert de werkers die onvermoeit poogden en pogen I.K.U.E. te behouden en op te voeren. Vele portretten versieren het nummer, dat in zijn geheel een aansporing is om door een abonnement op E.K. de Internationale Katholieke Esperanto Beweging te helpen groot en sterk maken.

FIETSERS!

Voor al dank aan de in deze tijd zoveel voortvarendheid tonende afdeling van Breda, is er *een prachtig Esperanto-vlaggetje* in de handel gebragt, speciaal voor katholieke Esperantisten. Het ziet er keurig uit, en door een doelmatig aangebragt koord, kan het zeer gemakkelijk *aan de fiets* bevestigd worden. Heus, een mooi reclame-middel en tevens een sieraad voor de fiets. Voor al het jonge geslacht schaffe zich direct zulk een mooi vlaggetje aan.

Prijs (port inbegrepen) is slechts 35 ct., dus met postzegels gemakkelijk te zenden.

Adres: F-ino Jo v. 't Sant, De Oude Prinsweg 7, BergenN.H.

FRATER WIGBERTUS VAN ZON.

Wat waren we blij, toen op het einde van 1933, na de arbeid van de door de Jaarvergadering van N.K. ingestelde Commissie, door het Hoofd-Bestuur van N.K. een contract gesloten was voor het goedkope abonnement, op voorwaarde, dat N.K. garandeerde 500 abonnees. Toen zagen wij de toekomst van ons internationaal blad, met gerustheid tegemoet; en geregeld op de vastgestelde datum mochten wij ons geliefd orgaan ontvangen! Helaas, ons geluk was niet van lange duur: er kwam vertraging, October, November en December verschenen helemaal niet meer. De oorzaak hiervan wist niemand. Daar lag het dus weer! En wederom werd er alom beweerd: Het zal niet goed gaan, alvorens èn Redactie, èn Administratie, èn Drukker in.... Nederland wonen! Gelukkig waren het Hoofd-Bestuur van N.K. en de Algemene Secretaris van I.K.U.E., de Heer Schendeler actief, zodat E.K. weder verscheen. En.... gezien de omstandigheden, mág het er zijn: Over smaak valt niet te twisten... maar uiterlijk maakt het geen onaangename indruk. Wij verheugen ons, dat er een rubriek voor de Jeugd in is opgenomen, alsmede adressen van personen, die met het buitenland wensen te corresponderen. Als de buitenlanders zich nu ook maar spoedig in grote getale aanmelden, dan is er eindelijk aan een groot en veelvuldig uitgedrukt verlangen voldaan. Wij nemen hier ook de vrijheid, de Redactie vooral op het hart te drukken: Gewenst zijn: *Korte* artikeltjes over *wetenswaardige* onderwerpen; men zorge er vooral voor, dat E.K. niet de indruk maakt van een missie-tijdschrift. Bovendien make men de *taal* niet te *ingewikkeld*, niet te *moelijk*; men bedenke, dat vele Katholieke E-isten zich als beginners beschouwen; en dan... men beweert dat E. niet moeilijk is; en dat is het ook niet; men leze de werken van Zamenhof; die geeft *mooie* en toch *gemakkelijk verstaanbare* taal. Maar, geachte leden van N.K., het ligt in uw macht, ons internationaal tijdschrift hoog op te voeren; niet door af te keuren, maar door aan de Redactie uw wensen en verlangens kenbaar te maken. Wij zijn er zeker van, dat zij het uiterste zal doen, om de lezers te believen. Maar een eerste vereiste is: zoveel mogelijk abonnees. Laten we nu de zaak eens goed aanpakken, opdat het gesukkel met Espero Katolika, ons enigste maar ook oudste internationaal katholiek blad, voor goed uit zij. Helpt allen daartoe mee. Zendt *vandaag* nog, uw *twee* gulden naar de penningmeester van N. K., gironummer 121449, Bergen op Zoom, voor uw abonnement op E.K. opdat nu eindelijk wij Katholieken, eens een bloeiend internationaal orgaan krijgen.

FRATER WIGBERTUS VAN ZON, Reusel.

ESPERANTO EN DE VOLKENBONDSDGEDACHTE.

We citeren uit de Avondpost van 13, 3, '35 enkele passages uit een artikel van G. C. Tinkelenberg, H. d. S. te Sybrandaburen, getiteld: De Openbare School en Esperanto. Ook voor het Katholiek onderwijspersoneel is daar wel wat uit te leren.

„Opleiden tot ware christelijke deugden, als daar zijn: menschenliefde, verdraagzaamheid, enz. En weten alle onderwijzers, die zich in ernst en met liefde aan dit deel van hun taak wijden dan wel, welk een krachtige bondgenoot Esperanto is om het beoogde doel beter te bereiken?

Over Esperanto als taalverschijnsel wil ik heden niet spreken. Ik wil het alleen beschouwen in het licht der algemeene vormende opvoeding. En dan is het een levend, rijke mogelijkheden biedend middel, tot verrijking van geest en gemoed.

Jaarlijks tegen Mei verschijnt een circulaire, aan de verschillende hoofden van onderwijsinrichtingen. Deze circulaire noodigt uit, met de leerlingen de beteekenis van den Volkenbond te bespreken. Zeker, het doel is prachtig; het ligt geheel in de lijn van de opvoeding tot christelijke deugden, en als zoodanig heb ik steeds met vreugde „18 Mei gevierd”.

Maar een moeilijk onderwerp blijft het, en de Volkenbondsgedachte leggen we niet pasklaar in de kinderziel, evenmin als we ze maatklaar kunnen schuiven in elk groot-menschenhart. Willen we een schoon werk verrichten als onderwijzer, dan moeten we die Volkenbondsgedachte doen groeien in de harten der kinderen en met hen opgroeiend zal deze gedachte zich wortelen in de harten van een komend geslacht van „groote” menschen.

En het machtige wapen, dat over alle grenzen reikt, is Esperanto. Esperanto is mijn middel om de Volkenbondsgedachte in de harten mijner leerlingen te doen groeien, aldoende hen opvoedend tot een der schoonste christelijke deugden: Naastenliefde.

Mijn leerlingen weten maar weinig van de werkzaamheden van den Volkenbond. Het is zoo moeilijk om dat te begrijpen. Maar ze weten, dat in Zweden, in dat verre vreemde land kinderen wonen, die op net zulk een klein schooltje gaan als zij. Ze weten, dat die kinderen soortgelijke spelletjes spelen als zij, en in dat schoollokaal in Zweden hangt een teekening die in Friesland geteekend is, en in onze school hangen platen, die door Zwitsersche en Poolsche kinderen gezonden zijn, en ze ruilen postzegels. Soms schrijven ze zelf een woordje, maar meestal vertrouwen ze dit aan hun meester toe, die naar den meester in dat verre land schrijft in die mooie taal, die de harten samenbindt. En de verre landen zijn geen holle begrippen meer, maar ze worden levend en wat meer zegt: de jeugd voelt waardeering voor de vreemde landen en zijn bewoners. We vlechten heele fijne, teere, zwakke draadjes en alle die draadjes vormen het stramien, waarop het schoone motief „Volkenbond en Vrede” eenmaal geborduurd wordt. Opgebouwd van onder uit, gegroeid uit de harten van de jeugd, die de toekomst blijft vormen.

Is er schooner taak denkbaar voor ons, opvoeders der jeugd? En dienen we allen dit machtige middel niet op te eischen, om aldus des te sterker onze plicht te kunnen vervullen?

Daarom, wil ik mijn uiteenzetting eindigen met deze korte samenvatting: Esperanto hoort op de openbare (ook op andere) lagere school. Het is een sterk opvoedend element van groote zedelijke waarde.

.....En de practische mogelijkheden heb ik opzettelijk niet genoemd.”

BOEKBESPREKING.

Tra la Labirinto de la Gramatiko, door F. Faulhaber.

Uitgave: Fed. van Arb. Esp. Amsterdam. 2e druk.

Dat binnen een jaar een herdruk mogelijk was, zegt hoe dit leerboek er in is gegaan. Deze 2e druk is onveranderd. Enkele aanvullingen zijn opgenomen in een bijlage, die voor gebruikers van de 1e druk kosteloos beschikbaar gesteld is.

Voor hen die zich bekwamen voor cursusleider bestaat er in 't Nederlandse taalgebied geen betere handleiding.

Esperanto Zakwoordenboek door A. Blok.

Uitgave: W. Zwagers, Rotterdam, 2e verm. uitg.

Een kort doch zo volledig mogelijk Stamwoordenboek in zakformaat; de nieuwe druk is met de nieuwste woorden vermeerderd en in omvang verdubbeld.

Afleidingen en tegenstellingen zijn zoveel mogelijk vermeden; voor de woorden van gelijke betekenis zijn de in de omgangstaal meest gebruikelijke opgenomen.

Ook voor het onderwijs in Esperanto bewijst dit Zakwoordenboek goede diensten, daar de wijze van samenstelling den leerling leert zich te bepalen tot *Stamwoorden*, een hoofdvoorwaarde bij het leren van Esperanto.

Aan het Woordenboek is volledigheidshalve een beknopte grammatica voorafgegaan, terwijl enige lijsten: achtervoegsel Um, spreekwoorden en zegswijzen, brief- en aanspreektitels, de bruikbaarheid als dagelijks hulpmiddel vergroten.

Ondanks de uitbreiding tot 200 blz. (370 kolom druks), bedraagt de prijs slechts 75 ct. ingenaaid en 90 ct. gebonden.

Als zeer bruikbaar voor beginners aanbevolen.

ESPERANTO UITZENDING K.R.O.

ZONDAG 5 MEI: Dr. G. BROUWER, Missionaris in Oost Afrika.

Onderwerp: *Het onderwijsprobleem in Oost Afrika en zijn invloed op de Missie.*

ZONDAG 19 MEI: Pastoor LAMB. POELL, te Gemert.

Onderwerp: *Over het Intern. Informatie Bureau: een woord aan Katholieken en niet-Katholieken.*

Tijd der uitzending: des avonds van 11 tot 11.30 uur.

Heleno v. d. Boomen en Eindhoven. Koran dankon pro via bela karto. Do vi korespondas jam kun eksterlandanoj. Ĉu vi estis mem en la eksterlando? Multan sukceson en via studado!

Arnoldus Jansen, Brielle. Kian belan ilustritan poŝtkarton mi ricevis! Certe, la kapelo en Brielle estas tre konata. Korajn salutojn.

Hennie Gröninger te Ter Apel. Beste Hennie, da's niets erg, hoor, dat je nog niet goed Esperanto kan lezen. Je zal eens zien, hoe gauw dat gaat: het is slechts een kwstie van routine. Dag, tot ziens.

Katrien Westen te Ter Apel. Dat vind ik heel aardig van je, dat je met Esperanto zal doorgaan, ook als je van school af bent. Nu, mijn compliment voor je prachtig geschreven briefje. Kind, ik brand van verlangen ook jou te zien, hoor! Doe je je collega's op Esperanto-gebied mijne hartelijke groeten?

S-ro A. T. te Ter Apel. Ik vond het weer heerlijk een briefje van U te ontvangen. Zeker heb ik het druk maar, ik doe het met plezier en dat is al heel wat waard. Hoe vond U de bloementoonstelling? Hebt U nog Esperantisten gesproken? Hartelijke groeten.

P. G. te Hallum. Je hebt zeer belangrijke vragen in je brief gesteld. De eerste was, of de Esperantisten van verschillende landen elkaar wel duidelijk kunnen verstaan, omdat de moedertaal van die mensen zo geheel verschilt in uitspraak. Ja, **wis en zeker**, al is het natuurlijk niet te ontkennen, dat de klanken in overeenstemming met de moedertaal zullen uitgesproken worden, doch dit blijkt geen bezwaar te zijn voor het begripen der Esperanto-woorden.

Dan je 2e vraag: „Is Esperanto door ieder te leren“? Ja, bij voldoende studie, kunnen zelfs de zwakste geesten zich behoorlijk in Esperanto uitdrukken. Het is echter een feit, dat de meesten **niet** op de juiste wijze of niet genoeg studeren.

W. K. te Sas v. Gent. Beste Wim, van harte welkom in onze kring. Je vraag of Esperanto een dienst heeft te vervullen in de vredesbeweging, moet ik bevestigend beantwoorden. Je hebt weliswaar gelijk, als je zegt, dat men dit vaak overschat, doch sinds 1922 heeft het Internationaal Arbeidsbureau te Genève al heel veel verslagen van het in de commissies behandelde uitgegeven. Dat wil wat zeggen. Nu tot de volgende keer!

Herman Westen te Ter Apel. Zo, zo, was Frater Monulphus uit Den Bosch bij jullie. Ik vind het ook aardig van je, dat je Herman Hulsebos geschreven hebt. Dag!

Annie Kr. te Assen. Alweer een nieuw nichtje. Ook van harte welkom, hoor! Je vraag is heel aardig. Eigennamen zijn natuurlijk zelfstandige naamwoorden, maar je begrijpt niet, waarom voornamen op een o eindigen in het Esperanto b.v. Anneke, Jonjo. Je beweert, dat dat bijvoeglijke naamwoorden zijn, omdat ze staan bij den eigennaam, dat een zelfstandig naamwoord is. Aardig gevonden, hoor, dat moet ik zeggen, maar lekker mis! Als ik jou bij je voornaam noem en ik kende je achternaam zelfs niet, dan zou je toch ook wel weten, wie ik bedoelde, hè? Dus de naam van een persoon **blijft** een zelfstandig naamwoord, ook al zou die persoon geen achternaam hebben.

Bennie Dreier te Ter Apel. Erg aardig van je om me zo'n mooie kaart te zenden, hoor! Bennie, wanneer ben jij nu eigenlijk jarig? Dag!

W. v. H. te Helmond. Hartelijk dank voor je kaart. Als er dit jaar een paar buitenlandse Verkenners in ons land mochten komen, die Esperanto kennen, wilt ge me dat dan tijdig berichten? Prettige reis dezen zomer!

ONKLO JOHANO, Schotersingel 61, Harlemo.

Prijsverlaging

PRI PIEDPILKLUDANTO

door Victor van Nispen, met plaatjes van
St. de Reuder In 't Esperanto vertaald door

FRATER M. BARTOLOMEUS

uitgave: Drukkerij PIET SMITS

POSTREKENING 115342 - TILBURG

Speciaal voor jeugdige Esperantisten
Dit boekje wordt ingebonden geleverd voor

f 0,85 franco

Bestellingen worden afgezonden na ontvangst
bedrag op Postgiro nummer 115342

LA VOJAĜOJ DE GULIVERO, Al Liliputlando

door: JOS. A. DE ROOS - - - - -

f 0,75 franco

VRAAGT GRATIS PROSPECTUSSEN BIJ:
DRUKKERIJ PIET SMITS, KORVELSCHEWEG, TILBURG

KALENDARA POŝTKARTO POR 1935

Kunportu ĝin en poŝpaperujo aŭ notlibro; uzu ĝin ĉiutage, montru
al ne-esperantistoj kaj sendu ĝin al viaj gekorespondantoj.

Du modeloj: laŭlonge kaj laŭlarĝe presitaj. Prezo aŭfrankite 20 ekz.:
hglđ 0,55; specimene 4 ekz. por unu respondkupono aŭ hglđ 0,12¹/₂.
Eldonejo H-E-O-Soesterberg, Holando, Poŝtkonto 88015.

ESPERANTO-INITUTOTO „ISOSEK”

Schinkelstraat 23 - Heerlen

VOLLEDIGE OPLEIDING VOOR DIPLOMA B
BINNEN- EN BUITENLANDSCHE CORRECTIE

Vraagt gratis prospectus ●

**AFDEELINGEN VAN „NEDERLANDA KATOLIKO“
ADRESSEN DER SECRETARISSEN(ESSEN)**

1. Alkmaar.	S-ro J. Bruinenberg, St. Josephstraat 1, Alkmaar.
2. Amersfoort	S-ro L. J. Vogels, Soesterweg 490, Amersfoort.
3. Amsterdam.	S-ro E. Ellerman, Rozenstraat 42, Amsterdam (C).
4. Arnhem. 1	S-ro J. H. Barenbrug, Thorbeckestraat 11, Arnhem.
5. Arnhem. 2 (Jeugd)	F-ino S. Staarink, Vondellaan 42, Arnhem.
6. Bergen op Zoom.	F-ino M. Noordhuizen, St. Jozefstraat 39, B. op Z.
7. Breda.	S-ro G. v. d. Heyden, Oranjeboomstraat 29, Breda.
8. Bussum.	F-ino A. Muller Korte Singel 11, Bussum.
9. Delft.	S-ro P. J. Zanini, Jacob Catsstraat 34, Delft.
10. Dordrecht	F-ino Truus Durenkamp, Kasperpad 91, Dordrecht.
11. Driehuis	F-ino T. Dam, Driehuizerkerkweg 101, Driehuis (Velsen)
12. Eersel.	S-ro J. J. Vervest, Eersel, A13.
13. Eindhoven.	F-ino M. Groels, Hoogstraat 181, Eindhoven.
14. Gemert.	S-ro P. J. P. v. d. Wiel, C-135, Gemert.
15. Gilze.	S-ro F. Jacobs, Kerkstraat 150, Gilze.
16. Ginneken	S-ro Ch. P. Plasman, Ulvenhoutschelaan 41, Ginneken
17. Gouda.	S-ro J. H. Hendriks, Westhaven 48, Gouda.
18. 's-Gravenhage. 1	F-ino A. v. Kalken, Anna v. Saxenstr. 16, 's-Gravenhage.
19. 's-Gravenhage. 2	S-ro H. D. v. Calsteren, Kepplerstr. 141, 's-Gravenhage.
20. Groningen.	F-ino H. M. Remmers, Nw. St. Janstr. 53, Groningen.
21. Haarlem. 1	S-ro Chr. Schijf, Grebbestraat 2b, Haarlem.
22. Haarlem. 2 (Jeugd)	S-ro J. M. B. Elias, Schotersingel 61, Haarlem.
23. Heerlen	S-ro M. H. Boon, Passartweg 30, Treebeek.
24. 's-Hertogenbosch.	S-ro H. A. Roelofs, Pelssingel 39, 's-Hertogenbosch.
25. Leiden.	F-ino E. Bernard, Vreeswijkstraat 27, Leiden.
26. Maastricht.	S-ro C. Hagnaars, Brusselscheweg 16, Maastricht.
27. Nijmegen	S-ro W. Peters, O. Weurtscheweg 5, Nijmegen.
28. Oisterwijk.	S-ro H. Vugs, Past. v. Beugenstr. A232, Oisterwijk.
29. Reusel.	S-ro J. v. Gompel, Hoofdstraat 2, Reusel.
30. Roosendaal.	S-ro A. G. de Bakker, Langstraat 46, Roosendaal.
31. Roelofarendsveen.	S-ro P. J. Spruyt B234, Roelofarendsveen.
32. Roermond	F-ino L. Bindels, Paradisstraat 2, Roermond.
33. Rotterdam.	F-ino Tiny de Vries, Voorhaven 43, Rotterdam(W).
34. Schiedam.	F-ino M. P. Simonis, Lange Singelstraat 108A, Schiedam.
35. Texel	S-ro C. Bakker Wz., Westermient, Texel.
36. Tilburg.	S-ro G. Stockermans, Bredascheweg 241, Tilburg.
37. Utrecht.	F-ino W. A. M. v. Dijk, Leidsche kade 93-bis, Utrecht
38. Venlo.	F-ino E. M. F. Spits, Anthoniuslaan 63, Blerick.
39. West-Friesland. 1	S-ino A.M.A. Wesemael-v. Velthoven, Wognum.
40. West-Friesland. 2	S-ro P. Kreuk, L. 73, Lutjebroek (N.H.)
41. Wormer.	S-ro G. Pronk, Dorpstraat 490, Wormer.
42. Wormerveer.	S-ro W. de Jong, Warmoestraat 123, Wormerveer.

N.V. SPAARKAS voor BELEGGING in R.K. KERK. LEENINGEN

UTRECHT — CATHARIJNESINGEL 36

Kapitaal: f 250.000,—

Reserves: f 300.000,—

VIJF EN EEN HALF MILLIOEN GULDEN werden reeds belegd in *binnenlandsche R.K. Kerkelijke Leeningen*. Velen werden in de Esperanto-wereld reeds lid van onze *moie en practische en voordeelige* spaarkas.

Verschillende Esperantisten werken als actieve agenten en hebben een mooie bijverdienste.

WELLICHT IS BEIDEN OOK WAT VOOR U?

Denk er eens ernstig over na en
schrijf ons dat!

